Punkt i protokollet PR 52/2026 rd

Plenum

Onsdag 20.5.2026 kl. 14.00—21.38

7. Statsrådets redogörelse till riksdagen om Finlands deltagande i insatsen Legio till stöd för Ukraina

Statsrådets redogörelse SRR 4/2026 rd

Remissdebatt

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 7 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till utrikesutskottet, som försvarsutskottet ska lämna utlåtande till.

Debatten inleds med ett presentationsanförande av utrikesminister Elina Valtonen. Därefter följer en snabbdebatt med förhandsanmälda anföranden. Först hålls en omgång gruppanföranden som får vara högst fem minuter långa. Övriga förhandsanmälda anföranden får vara högst fem minuter långa. Talmanskonferensen rekommenderar att också de anföranden som hålls efter snabbdebatten är högst fem minuter långa. Dessutom kan jag ge ordet för repliker efter eget övervägande. För remissdebatten reserveras inledningsvis högst två timmar.

Utrikesminister Valtonen, varsågod.

Debatt

14.12 **Ulkoministeri Elina Valtonen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt keskustelussa olevassa selonteossa käsitellään Suomen osallistumista Ukrainaa tukevaan operaatio Legioon sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain puitteissa. Suomen esitetään osallistuvan operaatio Legioon enintään 40 sotilaalla.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo Euroopan turvallisuusjärjestyksen keskeisiä periaatteita ja on palauttanut sodan osaksi Euroopan todellisuutta. Kyse ei ole vain Ukrainan kohtalosta, vaan koko Euroopan turvallisuudesta ja sääntöperustaisen kansainvälisen järjestyksen tulevaisuudesta. Hyökkäyssodasta on jouduttava vastuuseen.

Jatkamme tukea Ukrainalle ja lisäämme painetta Venäjää kohtaan. Vahvistamme omaa ja liittokuntamme puolustusta. Toimimme aktiivisesti Euroopan turvallisuuden edistämiseksi. Puolustustuki on ratkaisevaa Ukrainan puolustuskyvyn ja neuvotteluaseman kannalta. Suomen koulutustuki on tärkeä osa tätä kokonaisuutta. Suomi osallistuu EU:n EUMAM Ukraine -avustusoperaatioon, Iso-Britannian johtamaan Interflex-operaatioon sekä Naton NSATU-toimintaan. Ukrainan muuttuneiden tarpeiden myötä Suomen on tarkoituksenmukaista lopettaa osallistumisensa Pohjoismaiden ja Baltian maiden Ukrainaa tukevan aloitteen johto-osaan ja sen puitteissa annettavaan koulutustukeen EU- ja Nato-maissa ja keskittää osallistuminen Ukrainan tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaisimpaan tuki- ja koulutustoimintaan.

Punkt i protokollet PR 52/2026 rd

Operaatio Legion tavoitteena on kouluttaa ja varustaa Ukrainan tarvitsemia suorituskykyjä. Operaatioon ei sisälly sotilaallisten voimakeinojen käyttöä. Johtovastuussa on Norja, ja mukana ovat Pohjoismaat, Baltian maat sekä Puola. Operaatio on käynnistänyt koulutustoiminnan Puolassa sijaitsevassa koulutuskeskuksessa. Koulutuskeskuksessa annetaan perus-, erikois- ja johtajakoulutusta. Koulutustehtäviin voidaan sijoittaa myös reserviläisiä, mikä on Suomelle tärkeää.

Suomen esitetään osallistuvan operaatio Legioon enintään 40 sotilaalla. Osallistuminen toteutetaan määräaikaisena päättyen viimeistään 31. päivä maaliskuuta 2028. Mahdolliset Suomen kansallista osallistumista koskevat muutokset käsitellään sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain mukaisesti. Operaatio Legion pääasiallinen toiminta-alue on Puolassa. Lisäksi tiettyjä johtoesikunnan toimintoja toteutetaan Norjassa. Operaatioon osallistuva Puolustusvoimien henkilöstö ei toimi Ukrainan alueella. Kustannusarvio 40 sotilaan 12 kuukauden kustannuksista on 9 miljoonaa euroa.

Arvoisa puhemies! Suomen osallistuminen Legio-operaatioon olisi osoitus Suomen sitoutumisesta Ukrainan tukemiseen tilanteessa, jossa eurooppalaisten valtioiden odotetaan ottavan siitä enemmän vastuuta. Samalla vahvistamme Suomen asemaa johdonmukaisena ja luotettavana tukijana. Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa Ukrainan tuki- ja koulutustarpeet muuttuvat. Meidän on pystyttävä vastaamaan niihin tehokkaasti. Samalla tuki- ja koulutustoimintaan osallistuvat maat saavat tärkeää vastavuoroista kokemusta Ukrainan puolustussodankäynnin oppien pohjalta.

Ärade talman! Att stödja Ukraina är ett centralt val för Finland. Ukraina är en viktig partner och säkerhetsgarant för hela Europa, och det ger oss också viktiga lärdomar. När vi stöder Ukraina stärker vi också vår egen säkerhet. Vi sänder samma budskap till våra partner och allierade när vi främjar en mer jämn bördefördelning.

Ukrainan selviäminen on Euroopalle merkittävä turvallisuuspoliittinen intressi. Poliittisen tuen ohella Ukraina tarvitsee sotilaallista, taloudellista, humanitaarista, teknistä ja muuta materiaalitukea puolustuskykynsä ja neuvotteluasemansa vahvistamiseksi. Suomi kuuluu suhteellisesti laskettuna Ukrainan suurimpiin tukijoihin yhdessä muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa. Suomi on osoittanut tukea Ukrainaan yli 4,1 miljardia euroa. Puolustusmateriaalituen arvo on 3,2 miljardia euroa. Puolustusministeriö on lisäksi käynnistänyt helmikuussa 25 Ukrainalle 660 miljoonan euron tukiohjelman vuosille 2025—2027, jolla kohdistetaan tilaukset kotimaan puolustusteollisuudelle.

Arvoisa puhemies! Venäjän muodostama pitkän aikavälin uhka Euroopan turvallisuudelle ei pääty, vaikka taistelut joskus päättyisivät. Mahdollisen tulevaisuudessa toteutuvan rauhan kestävyys edellyttää liittokunnalta, Euroopan mailta sekä Euroopan unionilta pitkäkestoista panostusta pelotteeseen ja puolustukseen. Taistelujen päättyminen tai taukoaminen ei takaa Euroopan kannalta jännitteisen tilanteen päättymistä eikä välttämättä poista Venäjän pitkäaikaisia suurvaltatavoitteita tai pyrkimyksiä kiistää Ukrainan suvereniteetti. Siksi Suomen on tuettava Ukrainaa myös tulevaisuudessa mahdollisen tulitauon tai rauhansopimuksen jälkeenkin. Ukrainan asevoimat ovat keskeinen osa koko Euroopan turvallisuutta. Operaatio Legio on yksi konkreettinen tapa kantaa tätä vastuuta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Sitten siirrymme ryhmäpuheenvuoroihin. Edustaja Kaleva, olkaa hyvä.

14.18 **Atte Kaleva kok** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa on syytä tavoitella syvällistä ymmärrystä siitä, miten tuntemamme maailmanjärjestys murtuu ja millainen uusi todellisuus sen tilalle rakentuu. Meidän on sopeuduttava uuteen tilanteeseen riippumatta siitä, onko se meille mieluinen vai ei.

Valtioneuvoston selonteko kuvastaa osaltaan tätä toimintaympäristön muutosta. Olemme aiemmin osallistuneet enimmäkseen YK:n päätöksiin perustuviin operaatioihin, nykyään operaatiot rakennetaan usein muulta pohjalta. Tulevaisuudessa tästä voi tulla jopa pääsääntöinen toimintatapa. Se haastaa meidät tapauskohtaisesti arvioimaan sitä, missä haluamme olla mukana ja missä emme.

Nyt käsittelyssä oleva Legio-operaatio ei perustu YK:n valtuutukseen. On tärkeää, että valtioneuvosto kuulee eduskuntaa ennen kuin se antaa ratkaisuehdotuksensa tasavallan presidentille.

Suomi on selonteossa kuvatusti osallistumassa Norjan johdolla perustettuun Ukrainaa tukevaan operaatio Legioon. Tilanne Ukrainassa elää jatkuvasti, ja sen myötä tarpeet muuttuvat. Tässä ajassa on tarkoituksenmukaista, että Suomi vetäytyy aiemmasta Pohjoismaiden ja Baltian maiden Ukrainaa tukevan aloitteen johto-osasta ja keskittää koulutustukensa nyt käsittelyssä olevaan operaatioon. Keskittämällä tukemme voimme parhaiten auttaa Ukrainaa ja kohdistaa resurssit sinne, missä niistä on suurin hyöty.

Arvoisa puhemies! Venäjän laiton hyökkäyssota on nykymuodossaan jatkunut Ukrainassa jo viidettä vuotta. Sota on aiheuttanut tuhoa ja kärsimystä. Se on myös muuttanut Euroopan turvallisuustilannetta pysyvästi. Kuluvana keväänä muistutukset Euroopassa käytävästä sodasta ovat näkyneet entistä konkreettisemmin myös suomalaisten arjessa. Ukrainan tukeminen maan itsenäisyyden ja suvereniteetin turvaamisessa sekä ponnisteluissa kohti oikeudenmukaista päätöstä sodalle on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeinen prioriteetti. Ukrainan sodan ratkaisulla on merkitystä koko Euroopan tulevaisuudelle.

Sodan alkamisen jälkeen Suomi on tukenut Ukrainaa yli neljällä miljardilla eurolla ja päättänyt 32:sta puolustustarvikepaketista. Viimeisimpänä kevään kehysriihessä hallitus osoitti Ukrainan sotilaalliseen tukemiseen 300 miljoonaa euroa loppuvaalikauden ajalle. Talouden kokoon suhteutettuna olemme yksi Ukrainan suurimmista tukijoista. Pääministeri Orpon hallituskaudella Ukraina on Suomen suurin kehitysyhteistyön kumppanimaa ja humanitaarisen avun kohdemaa.

Kannamme vastuuta Euroopan turvallisuudesta, ja kuljemme Ukrainan rinnalla sen tiellä kohti eurooppalaista tulevaisuutta. Suomen ja Euroopan kannalta on tärkeää, että osallistumme kouluttajamaana nyt käsittelyssä olevaan operaatio Legioon. Operaatioon osallistuminen vahvistaa edelleen Suomen sitoutumista Ukrainan tukemiseen. Euroopalta odotetaan entistä suurempaa vastuunkantoa oman maanosansa puolustamisessa, ja me teemme siitä osamme.

Operaatio Legion tarkoituksena on vastata Ukrainan esiin tuomiin tarpeisiin sotilaallisiin suorituskykyihin keskittyvien koulutusten avulla. Koulutuksen antamiseen osallistuvat Pohjoismaat, Baltian maat sekä Puola. Tämä on Suomelle läheinen liittolaismaiden joukko, ja tähän pohjoisen akseliin kuuluminen on meille luontaista.

Venäjä on Ukrainan ja myös Suomen kannalta eksistentiaalinen uhka. Sota Ukrainassa jatkuu, koska Venäjä jääräpäisesti jatkaa onnetonta hyökkäyssotaansa. Meidän pitää väsymättä jatkaa työtämme kohti kestävää ja oikeudenmukaista rauhaa. Operaatio Legioon osallistuminen on osa tätä pyrkimystä.

Punkt i protokollet PR 52/2026 rd

Arvoisa puhemies! Operaatio Legio vastaa Ukrainan tarpeisiin. Kokoomus katsoo, että Suomen osallistuminen operaatioon on tärkeä ja konkreettinen teko, jolla Suomi kantaa vastuuta Euroopan puolustuksesta. Samalla se on investointi myös Suomen omaan turvallisuuteen. Kestävä rauha Euroopassa edellyttää päättäväisyyttä ja yksituumaisuutta. Kokoomus kehottaa valtioneuvostoa antamaan selonteon mukaisen ratkaisuehdotuksen tasavallan presidentille mahdollisimman pian.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä.

14.22 **Jari Ronkainen ps** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu jo viidettä vuotta. Sota on aiheuttanut valtavaa kärsimystä ja muuttanut samalla koko Euroopan turvallisuustilannetta perusteellisesti. Ukrainassa ei taistella pelkästään maan omasta tulevaisuudesta, vaan myös siitä, millainen turvallisuusjärjestys Eurooppaan tulevaisuudessa rakentuu. Suomi on tukenut Ukrainaa sodan alusta lähtien niin humanitaarisesti kuin materiaalisestikin. Merkittävä osa tästä tuesta on liittynyt ukrainalaisten sotilaiden kouluttamiseen. Koulutuksen tavoitteena on ollut vahvistaa Ukrainan kykyä puolustautua ja vastata sodan jatkuvasti muuttuviin vaatimuksiin. Juuri tähän liittyy myös tänään käsiteltävä valtioneuvoston selonteko Suomen osallistumisesta Ukrainaa tukevaan operaatio Legioon. Kyse on Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Puolan yhteisestä koulutusoperaatiosta, jossa ukrainalaisia sotilaita koulutetaan ja tuetaan pääasiassa Puolassa sijaitsevassa koulutuskeskuksessa.

Arvoisa puhemies! Operaatio Legio on vastaus siihen, että Ukrainan tarpeet ovat sodan pitkittyessä muuttuneet. Koulutusta ei enää järjestetä samalla tavalla kuin sodan alkuvaiheessa, vaan toimintaa on siirretty pitkäjänteisempään ja pysyvämpään koulutustoimintaan Ukrainan lähialueille. Tarkoituksena on kouluttaa ukrainalaisia sotilaita juuri niihin tarpeisiin, joita sota tällä hetkellä vaatii.

Selonteossa esitetään, että Suomi osallistuu operaatioon enintään 40 sotilaalla. Suomen osallistuminen painottuu Puolassa sijaitsevaan koulutuskeskukseen, jossa suomalaiset sotilaat toimivat koulutus-, tuki- ja esikuntatehtävissä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että suomalaissotilaat osallistuvat ukrainalaisten joukkojen kouluttamiseen sekä koulutustoiminnan suunnitteluun ja tukemiseen yhdessä muiden osallistujamaiden kanssa.

Ukrainan sota on muuttanut laajalti käsityksiämme modernista sodankäynnistä ja sen välineistä. Ukrainan tukemiseen kytkeytyvään operaatioon osallistumisella suomalaiset joukot saavatkin arvokasta kokemusta nykyaikaisesta sodankäynnistä ja niistä opeista, joita sota on tuonut esiin.

Meille perussuomalaisille on tärkeää, että kaikki toiminta, johon Suomi osallistuu, tukee samalla oman puolustuskykymme kehittämistä. Suomen turvallisuuden perusta rakentuu jatkossakin ennen kaikkea oman puolustuskykymme varaan, ja muuttuvan sodankäynnin opit on otettava täysipainoisesti huomioon myös meillä Suomessa.

Arvoisa puhemies! Selonteossa tuodaan esiin myös operaation turvallisuusnäkökulmat. Vaikka koulutustoiminta tapahtuu EU:n ja Nato-maiden alueella, liittyy operaatioon jatkuvasti vastatiedustelun ja vaikuttamisen uhka. Lisäksi sodan läheisyys ja ukrainalaisten sotilaiden kokemukset voivat kuormittaa myös koulutustoimintaan osallistuvaa henkilöstöä. Riskien olemassaolo ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, että Ukrainan tukeminen on edelleen myös Suomen ja koko Euroopan turvallisuuden kannalta elintärkeää, ja Ukrainan tukeminen on viime kädessä Euroopan turvallisuuden tukemista.

Suomi on ollut yksi Ukrainan vahvimmista tukijoista suhteessa taloutensa kokoon. Tästä voimme olla ylpeitä. Samalla on kuitenkin tärkeää, että Suomen osallistuminen Ukrainaa tukeviin operaatioihin toteutetaan Suomen oma turvallisuus huomioiden. Perussuomalaiset katsovat, että Suomen osallistuminen operaatio Legioon on osa tätä kokonaisuutta. Samalla kun Suomi tukee Ukrainaa ja koko Euroopan turvallisuutta, suomalaiset joukot saavat arvokasta kokemusta ja osaamista, joka vahvistaa myös Suomen omaa puolustuskykyä pitkällä aikavälillä. — Kiitos. [Mikko Savola: Hyvä puheenvuoro!]

14.27 **Jani Kokko sd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen ja suomalaisten on helppo samaistua ukrainalaisten taisteluun kotien ja perheidensä puolesta. Sama vihollinen, joka vuosikymmeniä sitten hyökkäsi Suomeen, on nyt käynyt jo lähes 12 vuotta raakalaismaista hyökkäyssotaa rauhanomaista naapurimaataan vastaan.

Venäjän imperialistiset pyrkimykset eivät ole enää salaisuus vaan todellisuutta Euroopassa. Tämän takia Ukrainasta onkin muodostunut lännen ja Euroopan etuvartio Venäjän uhkaa vastaan. Ukrainalaiset taistelevat ja kuolevat, jotta meidän ei tarvitse. Siksi Euroopan vapailla kansoilla on moraalinen velvollisuus tehdä kaikkensa heidän auttamiseksi.

Suomi on tässä suhteessa toiminut esimerkillisesti. Olemme tukeneet Ukrainaa kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun, siviilipuolen materiaalituen ja puolustusmateriaalituen kautta jo yli neljällä miljardilla eurolla. Tämä sisältää myös tilapäistä suojelua saaneiden ukrainalaisten vastaanottoon liittyvät kulut. Suomi on tehnyt päätökset jo 32 puolustustarvikepaketista, joiden puolustusmateriaalituen korvausarvo on yli kolme miljardia euroa.

Tähän tukeen liittyy nyt käsittelyssä oleva operaatio Legio, johon Suomen on määrä osallistua enintään 40 sotilaalla. Tähän lukeutuu osallistuminen operaation esikunta-, tuki- ja koulutustoimintaan Euroopan unionin ja Nato-maiden alueella. Operaation tavoitteena on kouluttaa ja varustaa Ukrainan sotilaallisia suorituskykyjä.

Osallistuminen on osoitus Suomen vahvasta tuesta Ukrainalle, ja tukemista onkin jatkettava niin pitkään kuin on tarpeellista. Se, kuinka sota lopulta päättyy, on merkityksellistä Euroopan turvallisuusarkkitehtuurille.

Suoran tuen ja avun ohella Venäjän vastaisia pakotteita tulee vahvistaa ja näin pyrkiä heikentämään Venäjän kykyä käydä sotaa. Tähän kuuluu erityisesti pakotteet Venäjän energia- ja rahoitussektoria kohtaan. Lisäksi venäläisiä jäädytettyjä varoja tulee voida käyttää Ukrainan tukemiseen ja jälleenrakentamiseen.

On selvää, että Venäjä ei sanele rauhanehtoja eikä sitä tee myöskään Yhdysvallat. Rauhanehdoista ei voi päättää kuin Ukraina itse Euroopan vahvalla tuella.

Edellä esitetyn perusteella sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä tukee Suomen osallistumista Ukrainaa tukevaan operaatio Legioon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

14.30 **Mikko Savola kesk** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ukraina on taistellut itsenäisyytensä ja itsemääräämisoikeutensa puolesta jo yli neljän vuoden ajan. Samalla Ukraina on taistellut koko Euroopan turvallisuusjärjestyksen puolesta. Olen vieraillut neljä kertaa sodan aikana Ukrainassa: kaupungeista Kiovassa, Odessassa, Harkovassa ja Zaporižžjassa sekä näiden kahden jälkimmäisen maakunnissa sodan etulinjassa. Jokaisesta vierailusta ja keskustelusta on välittynyt näkymä henkisesti vahvasta kansakun-

nasta, joka haluaa taistella itsenäisyydestään. Ukrainassa arvostetaan Suomea, ja me Suomessa arvostamme ukrainalaisia. Suomen on tuettava Ukrainaa niin kauan kuin tarve on.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan lopputuloksella on vaikutuksensa siihen, millaiseksi Euroopan turvallisuus ja tulevaisuus muodostuvat. Ukrainan tuen on jatkuttava vahvana. Euroopan maat ottavat yhä enemmän vastuuta Ukrainan tukemisesta.

Ukraina on sotavuosien aikana kerryttänyt huomattavaa sotilaallista ja puolustusteollista osaamista. Ukraina kykenee iskemään drooneilla syvälle Venäjälle ja maan energiainfrastruktuuriin. Ukraina on pystynyt kääntämään sodan asetelmaa omaksi edukseen, ja tällä hetkellä voidaan jo todeta, että meillä muilla on paljon opittavaa Ukrainalta. Enää ei ole kysymys vain siitä, kuinka me voimme auttaa Ukrainaa, vaan lisäksi voimme jo perustellusti kysyä, kuinka Ukraina voi auttaa Euroopan muita maita puolustuskyvyn vahvistamisessa. Esimerkiksi drooniosaamisessa Ukraina on ylivoimaisesti Euroopan suorituskykyisin valtio — ylivoimaisesti Euroopan suorituskykyisin valtio.

Herra puhemies! On tärkeää, että Ukrainan asema edelleen vahvistuu ja maahan saadaan oikeudenmukainen ja kestävä rauha. Ratkaisu, joka palkitsisi hyökkäyksen tai jättäisi Ukrainan haavoittuvaan asemaan, loisi perustan uusille konflikteille.

Suomi on tukenut Ukrainaa merkittävällä tavalla sodan alusta lähtien. Olemme tukeneet Ukrainaa humanitäärisesti, taloudellisesti, poliittisesti ja materiaalituen kautta. Suomi on antanut merkittävää puolustusmateriaalitukea, osallistunut koulutusoperaatioihin ja kantanut vastuuta ukrainalaisten vastaanottamisesta.

Koulutus on keskeinen osa Ukrainan puolustustaistelun tukemista. Suomi on osallistunut EU:n koulutusoperaatioon, Iso-Britannian johtamaan operaatioon ja Naton Ukrainalle antamaan turvallisuus- ja koulutustukeen. Koulutustuki on kokonaisuus, jolla vastataan Ukrainan muuttuviin tarpeisiin. Pohjoismaiden ja Baltian maiden käynnistämällä operaatio Legiolla toteutetaan jatkuvaa koulutusta ukrainalaisille pysyvässä tukikohdassa Puolassa. Suomen osallistuminen Norjan johtamaan koulutusoperaatioon täydentää Suomen antamaa koulutustukea Ukrainalle.

Koulutusoperaatioissa syntyy vastavuoroista oppimista. Ukraina on kehittänyt toimintaansa joustavasti vastaten modernin sodankäynnin vaatimuksiin. Suomella on mahdollisuus oppia näistä kokemuksista, kuten droonien käytöstä ja kansalaisten varoittamisesta drooniuhan alla. Ukrainalta saatavat opit ja kokemukset vahvistavat kansallista puolustustamme ja kokonaisturvallisuuttamme. Ukrainalla on kokemuksensa ja osaamisensa puolesta yksi Euroopan vahvimmista armeijoista. Ukrainan tulevaisuus on euroatlanttisessa yhteistyössä, mikä vahvistaa koko Euroopan turvallisuutta.

Arvoisa herra puhemies! Keskustan eduskuntaryhmä tukee Suomen osallistumista operaatio Legioon enintään 40 sotilaalla. Norjan johdolla Puolassa toteutettava koulutus yhdessä läheisten liittolaisten Pohjoismaiden ja Baltian maiden kanssa sopii hyvin Suomen toimintaprofiiliin Ukrainan vankkana tukijana.

Selonteon valiokuntakäsittelyssä on syytä tarkastella Suomen Ukrainalle antaman koulutustuen kokonaisuutta, jotta kullakin koulutusoperaatiolla on toisiaan täydentävä rooli.

Koulutusoperaatioiden lisääntyessä on valiokuntakäsittelyssä myös kiinnitettävä huomiota Puolustusvoimien henkilöstö- ja toimintaresursseihin. — Kiitos. [Jari Ronkainen: Hyvä puhe!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

14.35 **Atte Harjanne vihr** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä ja kollegoille hyvistä puheenvuoroista. Venäjän täysimittainen hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu jo viidettä vuotta. Näiden vuosien aikana Ukraina onnistui ja on onnistunut torjumaan Venäjän yritykset riistää ukrainalaisilta vapaus ja itsenäisyys. Olemme nähneet sodankäynnin teknologisen vallankumouksen, jossa drooneista eri muodoissaan on tullut keskeinen osa sotaa taistelutekniikan ja taktiikan tasolta operaatiotaitoon ja strategiaan asti. Sodasta on tullut kulutussotaa, jossa sotatalouden ja puolustusteollisuuden kyvyt korostuvat. Satojatuhansia ihmisiä on kuollut, vielä useampia haavoittunut.

Eräät perusasiat eivät kuitenkaan ole muuttuneet sitten kevään 22. Ukraina puolustaa paitsi itseään myös koko Eurooppaa. Venäjän hyökkäystä ei oikeuta mikään. Sillä ei ole minkäänlaista oikeutta etupiiriin, eikä sillä kuulu olla sanansijaa vapaiden demokratioiden itsenäiseen päätöksentekoon.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan johti meidät hakeutumaan Natoon. Se, että Ukraina puolustautui sisukkaasti, mahdollisti sen. Juuri nyt meillä on kiire rakentaa eurooppalaista puolustuskykyä, joka ei ole nykyisessä määrin riippuvainen Yhdysvalloista. Ukraina on se kilpi, jonka takana me tätä teemme. On siis meidän etumme, vastuumme ja velvollisuutemme tukea Ukrainaa paitsi niin kauan kuin on tarpeen, myös niin paljon kuin on tarpeen. Tavoitteena pitää olla se, että sota loppuu Ukrainan ehdoilla, ei Venäjän. Koulutus on tärkeä osa tätä tukea. Osallistuminen selonteon kuvaamalla tavalla operaatio Legioon on perusteltua, ja on erinomaista, että kansainvälisen koulutustuen tehokkuutta ja jatkuvuutta parannetaan samalla.

Arvoisa puhemies! Suomi on asevelvollisuusjärjestelmänsä ansiosta Euroopassa sotilaskoulutuksen suurvalta ja suomalaiset ammattisotilaat ja reserviläiset arvokas voimavara ukrainalaisten kouluttamisessa. Asiantuntemuksen ohella arvokasta on se, että koulutustuki vapauttaa Ukrainan asevoimien omia resursseja muuhun käyttöön. Samalla on niin, että koulutusyhteistyö on vähintään yhtä arvokasta meille. Ukraina on viimeisten vuosien aikana oppinut käymään 2020-luvun maasotaa. Se on siinä maailman paras. Ukraina tietää myös parhaiten, miten juuri Venäjä käy sotaa. Ukrainalaisten kokemukset ja osaaminen on välttämätöntä hyödyntää omaa puolustustamme kehitettäessä täysimittaisesti. Koulutustuki ja koulutusyhteistyö ovat väylä tähän. Ukrainan opeistaan maksama hinta on ollut hirvittävä, mikä alleviivaa omaa moraalista velvollisuuttamme tukea kaikin tavoin.

Suomen valtiollisen koulutustuen rinnalla Ukrainan tukena on toiminut merkittävä joukko suomalaisia vapaaehtoisia järjestöissä ja yksilöinä kouluttamassa sotilaita ja siviileitä, kuljettaen apua ja varusteita, lääkintähuollossa raivaamassa räjähteitä, taistelemassakin. On oikeastaan häpeällistä, ettemme ole näiden yli neljän sotavuoden aikana saaneet lainsäädäntöämme päivitettyä toden teolla tämän tueksi. Rahankeräysbyrokratia on edelleen raskasta ja rajoittavaa, eikä Ukrainassa eri tehtävissä toimineita vapaaehtoisia tunnisteta erityistä tukea tarvitseviksi ja sen ansainneeksi joukoksi. Kiitos jokaiselle Ukrainan eteen työtä tekevälle.

Arvoisa puhemies! Ukrainaan pitää saada rauha — kestävä, oikeudenmukainen rauha. Selonteko kertoo, kuinka Yhdysvaltojen johtamista ponnisteluista huolimatta sellaista ei ole saatu. No, ihmekös tuo, sillä Yhdysvaltojen nykyhallinto on ollut innokkaampi painostamaan rauhantekoon itseään puolustavaa Ukrainaa kuin oikeudettomasti hyökkäävää Venäjää. Oikeasti rauhan eteen ponnistelee Ukraina niillä keinoin, mitä sillä on. Tärkein tie kestävään rauhaan on sotilaallinen, taloudellinen, poliittinen ja diplomaattinen tuki Ukrai-

nalle, jotta Ukraina neuvottelee tulevaisuudestaan mahdollisimman vahvasta asemasta käsin. Siksikin operaatio Legioon on tärkeää osallistua.

Kokonaisuudessaan tukeamme Euroopassa vaivaa silti edelleen reaktiivisuus ja viive. Euroopan ja Suomen sen osana on otettava aloitteellisempi, määrätietoisempi ja vahvempi ote omasta tulevaisuudestaan, ja siinä ratkaisevaa on, miten, milloin ja kenen ehdoilla sota Ukrainassa päättyy. [Eduskunnasta: Hyvä puhe! — Juho Eerola: Hyvä, vihreät!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm, olkaa hyvä.

14.40 **Timo Furuholm vas** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän laiton hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu viidettä vuotta, ja se on muuttanut Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittista asemaa ja koko Euroopan turvallisuustilannetta merkittävästi ja pitkäkestoisesti.

Vasemmistoliitto tukee Suomen osallistumista operaatio Legioon, joka on perustettu syksyn 2025 aikana vastaamaan Ukrainan tarpeisiin. Operaation johtovaltiona toimii Norja, ja siihen osallistuvat Norjan lisäksi myös muut Pohjoismaat, Baltian maat sekä Puola.

Suomi osallistuu operaatio Legioon enintään 40 sotilaalla. Operaation pääasiallinen toiminta-alue on Puolassa, mutta tiettyjä johtoesikunnan toimintoja toteutetaan Norjassa. Operaatioon liittyvä toiminta- ja tukialue rajautuu EU- ja Nato-maiden alueelle. Operaatioon osallistuva Puolustusvoimien henkilöstö ei toimi Ukrainan alueella.

On tärkeää, että tuki Ukrainalle ja maan suvereniteetille, itsenäisyydelle ja alueelliselle koskemattomuudelle on Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeinen prioriteetti. Suomi tukee myös Ukrainan tavoitetta kestävästä ja oikeudenmukaisesta, YK:n peruskirjan sekä kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän mukaisesta rauhasta.

On myös tärkeää, että eduskuntaa kuullaan asian suhteen ja sen vaikutusmahdollisuudet turvataan. Epävakaa ja vaikeasti ennustettava ulko- ja turvallisuuspoliittinen tilanne korostaa eduskunnan oikea-aikaisen informoinnin jatkuvaa tarvetta, jotta parlamentaarinen vuoropuhelu ja sitä kautta yhtenäisyys tässä salissa turvataan.

Arvoisa puhemies! On sydäntä raastavaa seurata Ukrainan sodan kauhuja. Sodan koko ajan pitkittyessä ukrainalaisten jaksaminen on todella kovalla koetuksella. Venäjä on jatkanut häikäilemättömiä iskujaan siviilejä sekä siviiliyhteiskunnan kriittistä infrastruktuuria kohtaan. Miljoonat ihmiset Ukrainassa ovat menettäneet kotinsa, ja pulaa on kaikista perusasioista, kuten vedestä, lämmityksestä ja terveydenhuollosta.

Ukrainan sotilaallisen tukemisen lisäksi onkin tärkeää tukea ukrainalaisten siviilien elämää ja arkea Ukrainassa, sillä tämä luo osaltaan pohjaa maan tulevalle jälleenrakentamiselle. Siksi on hienoa ja tärkeää, että Suomi tukee Ukrainaa monin eri tavoin. Selonteon mukaan Suomi on antanut Ukrainalle tukea niin kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun, siviilipuolen materiaalituen kuin puolustusmateriaalituen kautta.

Arvoisa puhemies! Kansainvälisen yhteisön on tehtävä kaikkensa, jotta Venäjä lopettaa kansainvälisen oikeuden vastaisen laittoman hyökkäyksensä ja Ukrainaan saadaan rauha. Venäjä pyrkii ankaralla kulutussodankäynnillä aiheuttamaan sotaväsymystä sekä Ukrainassa että sitä tukevien maiden keskuudessa. On itsestään selvää, ettei Ukrainan tuki saa hiipua, sillä Ukrainan saama sotilaallinen ja taloudellinen tuki vaikuttavat myös ratkaisevasti siihen, millainen sen tuleva neuvotteluasema suhteessa Venäjään tulee olemaan, eli rauhanehtoihin.

Nykyisessä ulko- ja turvallisuuspoliittisessa tilanteessa Euroopalta tarvitaan entistä vahvempaa yhtenäisyyttä, ja Suomen täytyy olla omalta osaltaan mukana sitä aktiivisesti rakentamassa. Suomen on vahvistettava yhteistyötä niiden maiden kanssa, jotka jakavat kanssamme yhteisiä intressejä ja arvopohjaa.

Suomen ja koko Euroopan turvallisuustilanteeseen vaikuttaa myös osaltaan se, että Yhdysvallat on Donald Trumpin johdolla ottanut ulkopolitiikalleen aivan uuden suunnan, ja myös tämä muutos voi olla pitkäkestoinen. Euroopan onkin aika huolehtia omasta turvallisuudestaan itse ja vähentää riippuvuuttaan Yhdysvalloista.

Euroopan on tehtävä myös selväksi, että rauhaa ei voi neuvotella suurvaltojen ehdoilla ilman Ukrainaa. Kysymys on Ukrainan tulevaisuudesta. Kyse on myös koko Euroopan turvallisuudesta, ja on aivan olennaista, että Ukrainan lisäksi myös Eurooppa on mukana neuvottelupöydässä.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean jälleen sen tärkeän asian, että on ukrainalaisten itsensä päätettävissä, millaisilla ehdoilla rauha tulevaisuudessa rakennetaan. Vain he voivat itse arvioida, millaisen hinnan he ovat valmiita maksamaan sodan jatkamisesta tai sen lopettamisesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Andersson, varsågod.

14.45 **Otto Andersson r** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Venäjä jatkaa laitonta ja julmaa hyökkäyssotaansa Ukrainassa. Jo yli neljä vuotta kärsimys ja hävitys on ollut Ukrainan ja ukrainalaisten arkea. On tullut selväksi, että Venäjä ei karta mitään keinoja. Kansainvälinen ja humanitaarinen oikeus ovat jo kauan sitten saaneet väistyä seksuaalisen väkivallan, siviileihin ja lapsiin kohdistuvien raakuuksien ja muiden sotarikosten tieltä. Samalla Ukraina ja ukrainalaiset ovat taistelleet hyvin urheasti vapautensa puolesta raakalaismaista vihollista vastaan. On tärkeää muistaa, että Ukrainan vapaustaistelussa on maan itsenäisyyden lisäksi kyse myös koko Euroopan turvallisuudesta, ihmisoikeuksista ja demokratiasta. Ukraina taistelee myös meidän puolesta.

Ärade talman! Ukrainas sak är vår. Finlands stöd för Ukraina fortsätter starkt och enat. Ukraina och det ukrainska folket behöver få allt stöd de behöver, såväl militärt, ekonomiskt som civilt.

On ilahduttavaa, että täällä eduskunnassa on vallinnut laaja poliittinen yksimielisyys Ukrainan tukemisessa, niin myös täällä tänään. Se on todella arvokasta, ja on ollut ilo kuulla kollegojen hyviä puheenvuoroja. Näin ei valitettavasti ole kaikkialla Euroopassa, maailmasta puhumattakaan — siitä huolimatta, että kaikkien tulisi ymmärtää, mitä se tarkoittaisi, jos Venäjän sallittaisiin voittaa.

Arvoisa puhemies! Suomi lähettää noin 40 sotilasta niin sanottuihin Legio-joukkoihin. Operaatio Legio on Pohjoismaiden ja Baltian maiden sekä Puolan ja Ukrainan yhteinen aloite, jossa ukrainalaisia sotilaita koulutetaan ja varustetaan lähinnä Puolassa. Toimintaa johtaa Norja. Tavoitteena on Ukrainan puolustuskyvyn vahvistaminen antamalla ukrainalaisille konkreettista tukea koulutuksen, kaluston ja useiden Euroopan maiden välisen koordinaation muodossa. Ukrainalle on aiemmin tarjottu lyhyempiä kursseja, mutta Legiossa on kyse jatkuvasta koulutustoiminnasta, johon sisältyy pidempiä koulutusjaksoja pysyvässä tukikohdassa. Tämä on esimerkki siitä, miten Eurooppa nykyisin ottaa entistä

enemmän vastuuta Ukrainan tukemisesta yhteistyön avulla. Mutta kuten kollegat täällä ovat hyvin tänään sanoneet, myös meillä on paljon opittavaa Ukrainalta oman puolustuksemme saralla.

Ärade talman! Dessa styrkor är väsentliga eftersom de ger Ukraina förmågan att inte bara hålla försvarslinjer, utan att med ökad kunskap agera taktiskt och effektivt. För Finland och finländare är det viktigt att kunna ge den här typens stöd till Ukraina. När ett land i Europa attackeras, då påverkar det hela vårt säkerhetssystem. När internationell rätt bryts, då påverkar det oss alla. Därför innebär stödet till Ukraina också en förstärkning av hela Europas säkerhet. Finland kan bidra med sitt mångsidiga kunnande i försvarsfrågor, men också vi har mycket att lära oss av Ukraina. Legio-styrkorna handlar om att kombinera militärt stöd med utbildning och samarbete. De handlar om att bidra med det vi är bra på: utbildning, kompetens, samordning och tillit mellan aktörer. Det är också viktigt att verksamheten sker i tätt samarbete med andra europeiska länder, inom Nato och inom EU.

Arvoisa puhemies! Suomi on tukenut Ukrainaa laaja-alaisesti siitä saakka, kun Venäjä aloitti laittoman hyökkäyssotansa vuonna 2022. Olemme tukeneet Ukrainaa puolustustarvikeavun antamisen lisäksi myös humanitaarisen avun, siviilituen ja pitkäjänteisen kehitysyhteistyön muodossa sekä maan jälleenrakentamista tukemalla. Suomi on toimittanut yhteensä kymmeniä tukipaketteja ja auttanut Ukrainaa yli neljällä miljardilla eurolla, ja jatkamme tätä tukea niin pitkään kuin on tarpeen.

Me tuemme selonteon ehdotusta ukrainalaisjoukkojen koulutusta ja varustamista koskevan yhteistyön syventämisestä. Se on välttämätöntä oikeudenmukaisen rauhan ja Euroopan pitkäaikaisen turvallisuuden kannalta. Rauhaa ei voi tehdä ilman Ukrainaa, ja me suomalaiset tiedämme historiastamme varsin hyvin, kun joku muu päättää päämme yli. Tuki, josta tänään päätämme, vahvistaa sen, että Suomi pysyy tukevasti Ukrainan rinnalla rauhan ja demokratian puolesta. Suomi ja Suomen kansa seisovat Ukrainan rinnalla myös jatkossa. — Kiitos, tack.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

14.49 **Peter Östman kd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu viidettä vuotta, ja Ukraina puolustaa omaa olemassaoloaan, mutta samalla myös koko Euroopan turvallisuusjärjestystä. Siksi Ukrainan tukeminen koulutuksen, osaamisen ja puolustuskyvyn vahvistamisen kautta ei ole vain solidaarisuutta hyökkäyksen kohteeksi joutunutta maata kohtaan. Se on myös Suomen ja Euroopan turvallisuusetu.

Suomi on tukenut Ukrainaa johdonmukaisesti sodan alusta lähtien. Operaatio Legio on jatkoa tälle pitkäjänteiselle linjalle. Se on vastuullinen ja rajattu tapa tukea Ukrainaa. Hankkeessa koulutetaan ukrainalaisia sotilaita, kehitetään heidän puolustusvalmiuttaan ja vahvistetaan yhteistyötä Pohjoismaiden sekä muiden liittolaisten kesken. Kyse ei ole suomalaisjoukkojen lähettämisestä taisteluihin Ukrainaan, vaan Suomen osallistuminen rajautuisi enintään 40 sotilaaseen. Tehtävät olisivat esikunta-, tuki- ja koulutustehtäviä EU- ja Nato-maiden alueilla.

Venäjä käyttää sotilaallisen voiman rinnalla kyberhyökkäyksiä, informaatiovaikuttamista, vakoilua, energiapainostusta ja muuta hybridivaikuttamista. Ukrainan tukemiseen

osallistuvaan henkilöstöön voi kohdistua tiedustelun, vakoilun ja vaikuttamisen uhkia. On välttämätöntä, että suomalaisten sotilaiden turvallisuudesta, koulutuksesta ja henkisestä jaksamisesta huolehditaan tarkasti myös palveluksen jälkeen.

Ukrainan tarpeet ovat sodan pitkittyessä muuttuneet, ja yksittäisistä, lyhyistä koulutuksista on siirrytty kohti jatkuvampaa ja järjestelmällisempää koulutustoimintaa. Samalla on syytä tunnistaa, että koulutustuki ei ole yksisuuntaista. Ukraina on joutunut kehittämään puolustuskykyään äärimmäisen vaikeissa oloissa ja saanut poikkeuksellista kokemusta modernista sodankäynnistä ja kehittänyt sitä. Tämä näkyy erityisesti droonien, vastadroonitoiminnan ja elektronisen sodankäynnin nopeassa kehityksessä, joissa Ukraina on monessa suhteessa edelläkävijä suoraan rintamalla saatujen kokemusten perusteella.

Operaatio Legiossa Suomi ja muut osallistujamaat voivat tukea Ukrainaa koulutuksen järjestämisessä, resursseissa ja osaamisen vahvistamisessa, mutta samalla meidän on opittava Ukrainan kokemuksista siitä, miten nopeasti nykyajan taistelukenttä muuttuu ja millaisia vaatimuksia se asettaa osaamiselle, johtamiselle ja huoltovarmuudelle.

Arvoisa puhemies! Osallistuminen operaatio Legioon tukee siis myös omaa turvallisuuspolitiikkaamme, joka rakentuu yhteistyölle, ennakoinnille, uskottavalle puolustukselle ja kansainvälisille kumppanuuksille. Suomella on oma historiallinen ymmärrys siitä, mitä merkitsee puolustaa itsenäisyyttä vaikeissa oloissa. Osallistumisella osoitamme edelleen Venäjälle, ettei Eurooppa hyväksy väkivallalla tapahtuvaa rajojen muuttamista eikä itsenäisen valtion suvereniteetin loukkaamista, kerromme Ukrainalle, että emme anna sen jäädä yksin, ja viestimme kumppanimaille, että Suomi kantaa oman osansa yhteisestä vastuusta.

Den kristdemokratiska riksdagsgruppen stöder Finlands deltagande i operation Legio. Finland ska bära sitt ansvar tillsammans med andra europeiska partnerländer och stödja Ukraina i dess rätt att försvara sin frihet, sin självständighet och sin territoriella integritet. Genom utbildning, samarbete och långsiktigt stöd stärker vi både Ukrainas försvarsförmåga och Europas gemensamma säkerhet.

Arvoisa puhemies! Operaatio Legio on viesti siitä, että emme väsy Ukrainan tukemiseen ja että turvallisuutta rakennetaan yhteistyöllä, vastuunkannolla ja päättäväisyydellä. Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä tukee Suomen osallistumista hankkeeseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Ronkainen, olkaa hyvä. — Kyseessä on siis vastauspuheenvuoro, yksi minuutti. Olkaa hyvä.

14.55 **Jari Ronkainen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten täällä monessa ryhmäpuheessa todettiin, tämä yhteistyö Ukrainan kanssa on äärimmäisen tärkeää. Kyse ei ole pelkästään siitä, että me autetaan Ukrainaa, vaan samalla myös me itse opitaan tästä modernista sodankäynnistä.

Vahvana kokemusasiantuntijana edustaja Savola nosti keskustan ryhmäpuheenvuorossa esiin nämä droonit. Juuri tämä droonien kehitys on ollut tällä hetkellä niin nopeaa, että tätä yhteistyötä olisi ehkä syytä hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Voisin jopa sanoa niin, että silloin kun rauta on kuumaa, sitä on syytä myös takoa. Arvoisa ministeri, kysyisin teiltä: onko teidän mielestä Suomen ja Ukrainan välinen koulutusyhteistyö tällä het-

kellä riittävällä tasolla, vai olisiko Suomella mahdollisuus lisätä tai jopa laajentaa tätä koulutusyhteistyötä niin, että saataisiin maksimiteho irti tästä ikävästä asiasta? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

14.56 **Jani Kokko sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sota on pitkään näyttänyt siltä, että Ukraina on altavastaajana, mutta onneksi viime aikoina on nähty momentumin siirtyneen heidän edukseen. Jos katsotaan sitä, kuinka tehokkaasti he ovat onnistuneet kehittämään droonejaan, iskemään niillä Venäjän federaation alueelle, erityisesti näihin kriittisiin sodankäynnin kohteisiin, ja kuinka vähän Venäjä on edennyt tällä hetkellä Ukrainassa — itse asiassa he ovat jopa vetäytyneet joiltain alueilta — ja mikä on yleinen kansalaismielipide tällä hetkellä Venäjällä sodan jatkamisen suhteen, niin erityisesti tässä tilanteessa olisi nyt toivottavaa, että Euroopasta löytyisi yhtä vahvaa solidaarisuutta kuin mitä Suomi, Baltian maat ja Puola ovat osoittaneet Ukrainalle, nimenomaan nyt tämän tuen antamisen ohella, jotta se pystyisi nyt sen momentumin, joka Ukrainalla on entistä parempien neuvotteluasemien saamiseksi rauhanneuvotteluihin, käyttämään täysimääräisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

14.57 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Harvaan asiaan voi sanoa, että on näin laaja yksimielisyys kuin tähän Ukraina-kysymykseen. Kun näitä ryhmäpuheenvuoroja kuunteli, niin oikeastaan minkä tahansa ryhmäpuheenvuoron olisi voinut vaihtaa keskenään toisen ryhmän puheenvuoroon. Se on hienoa, että Ukrainaa tuetaan — me koemme yhdessä asian tärkeäksi. Ja niin on tuettu pitkin matkaa: 32 tukipakettia on annettu, yli kolme miljardia euroa arvoa. Sen lisäksi on paljon elinkeinoyhteistyötä, humanitääristä apua, mitä on annettu, on vastaanotettu ukrainalaisia, tarjottu perheille turvaa Suomesta. Nämä ovat äärimmäisen tärkeitä asioita. Nyt onkin aivan keskeistä, että tämä tuki meillä myöskin jatkuu näin tämän koulutustuen myötä, materiaalituen myötä.

Aivan kuten tässä useimmissa puheenvuoroissa käsiteltiin, niin Ukrainan kyvykkyys drooneihin liittyen, sekä droonituotannossa että niitten käytössä, alkaa olla jo aivan huippuluokkaa ja Euroopan kärkeä. Kysyn myös ministeriltä: kuinka me tulemme hyödyntämään nyt sen osaamisen, joka Ukrainalla on näissä kysymyksissä, niin että me voimme meidän omaa puolustustamme näissä kysymyksissä vahvistaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

14.58 **Atte Harjanne vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täältä vielä kiitokset myöskin kollegoille hyvistä puheenvuoroista.

Suomen asevelvollisuusjärjestelmä tekee sen, että meillä on laaja reservi. Siellä on paljon osaamista, ja se tuo tiettyä skaalautuvuutta meidän kykyyn kouluttaa. Ajattelen, että itse asiassa meillä olisi voimavaroja sotilaallisesti kouluttaa vielä laajemmillakin joukoilla ja osallistua vielä enemmän näihin koulutusoperaatioihin.

No, me ollaan samaan aikaan pieni maa, ja meillä ei ole pohjattomat taskut. Kysyisin ulkoministeriltä: miten mahdollisena näkisitte sen tyyppiset järjestelyt ja sellaisen ajamisen, jossa itse asiassa ehkä sitten jotkut toiset maat, joilla ei ihan vastaavaa skaalautuvaa kou-

lutuskykyä ole, maksaisivat enemmän näitä kustannuksia mutta Suomi voisi sitten osallistua vielä nykyistäkin enemmän, koska meillä itse asiassa on siihen nähdäkseni ihan relevantteja mahdollisuuksia? Näettekö, että tämäntyyppistä elementtiä tässä koulutusyhteistyössä olisi mahdollista edistää?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Andersson, varsågod.

14.59 **Otto Andersson r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! On helppo yhtyä siihen näkemykseen, että vaikka me tarjoamme nyt koulutusapua Ukrainalle, niin meillä on ennen kaikkea myös todella paljon opittavaa Ukrainalta. Minäkin kiinnitän huomiota juuri tähän droonikysymykseen, ja olisin esittänyt ministerille saman kysymyksen: miten voimme tätä yhteistyötä syventää? Ja samalla olisin kysynyt ministeriltä, onko vielä joku yhteistyön muoto, mikä meidän mielestänne pitäisi ottaa vahvemmin käyttöön.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä. — Pyytäisin käyttämään mikrofonia, edustaja Östman.

15.00 **Peter Östman kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuin edustaja Savola, iloitsen siitä, miten yksimielinen Suomen eduskunta on Ukrainan väestön ja sen itsenäisyyden tukemisessa. Suomihan on tukenut Ukrainaa vahvasti yhdessä muun Euroopan kanssa. Pohjoismaat, Baltian maat, Puola, Saksa, Ranska ja Britannia ovat olleet keskeisiä tukijoita, vaikka lähestymistavoissa on ollut eroja. Haluaisin kysyä ulkoministeriltä: jos katsotte seuraavaa vuotta eteenpäin, mikä on Suomen ulkopolitiikan suurin haaste Ukrainan sodan ja Euroopan turvallisuuden näkökulmasta ja mitä Suomen pitäisi tai mitä se voisi tehdä, jotta Euroopan yhtenäisyys säilyy?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

15.01 **Sofia Vikman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeinen prioriteetti on tukea Ukrainaa, maan suvereniteettia, itsenäisyyttä ja alueellista koskemattomuutta. Kun tuemme Ukrainan puolustustaistelua Venäjän hyökkäyssotaa vastaan, puolustamme kansainvälisen oikeuden perusperiaatteita ja demokraattisia arvoja. Tähänkin pohjaten on luonnollista ja kannatettavaa, että vastaamme Ukrainan koulutustarpeisiin ja lähdemme kouluttajamaana mukaan myös operaatio Legioon. Muut kouluttajamaat ovat joukko, jossa Suomen on hyvä ja luonteva olla mukana, läheisiä kumppanimaitamme. Samalla saamme tärkeää vastavuoroista kokemusta Ukrainan puolustussodankäynnin oppien pohjalta. Ennen kaikkea kyse on kuitenkin siitä, että jatkuva kansainvälinen tuki edistää kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan saavuttamista Ukrainaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.02 **Veijo Niemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Arvoisa rouva ministeri! On erittäin hienoa, että Suomella on mahdollisuus myös tällä tavalla tukea Ukrainaa heidän vaikeassa tilanteessaan jo pitkään jatkuneessa sodassa Venäjää vastaan. Olen todella iloinen siitä, että tällainen on mahdollistunut.

Olisin myös arvoisalta ministeriltä kysynyt tätä drone-asiaa. Olen itsekin käynyt tuolla Pirkanmaalla Ylöjärvellä tutustumassa muun muassa tällaiseen jDronics-nimiseen yhtiöön, joka tekee näitä droneja, sekä suuria että pieniä. Onko mahdollista saada sitten tällaista yhteistyötä jo nopeutettua myös Ukrainan kanssa tällä rintamalla? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

15.02 **Mika Kari sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! [Puhemies yskähtää] Suhtaudun itsekin lämmöllä ja myönteisesti tähän operaatio Legioon, koulutusoperaatioon. On äärimmäisen tärkeätä, että myös eduskunnassa näistä asioista käydään selontekokeskustelua, kun kyseessä on vielä Nato- ja EU-alueen ulkopuolinen toiminta. Ja niin kuin tässä kollegat ovat todistaneet, erityisen vaikutuksen tekee tässä salissa myös tämä yksituumaisuus näissä asioissa. Tämäkin osoittaa sen, että viime kädessä meillä kaikilla on puolueverkkareidemme alla Suomi-verkkarit ja yhteisenä asiana myös vastuunkanto Euroopasta ja sen turvallisuudesta.

Arvoisa ulkoministeri, tapasitte tässä joitakin viikkoja sitten yhdysvaltalaisen kollegan ne, ja olisin kysynyt tässä yhteydessä: miten arvioitte Yhdysvaltain Ukraina-tukea? Yhdysvalloilla on laajat resurssit niin poliittisella kuin taloudellisella ja sotilaallisella puolella. Eurooppa tässä kantaa esimerkillisesti vastuuta koulutusoperaatioista, Ukrainan kyvystä puolustaa itsemääräämisoikeutta ja omaa aluettaan. Rouva ulkoministeri, miten näette Yhdysvaltain roolin? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

15.04 **Anne Kalmari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On aivan selvää, että tässä operaatio Legiossa pitää olla mukana.

Kysyisin: kun Yhdysvallat on osin vetäytymässä muun muassa rahoituksellisesti Ukrainan tukemisesta ja Euroopalla on suurempi vastuu, niin mitä keinoja te näette siihen, että Eurooppa pystyy tämän vastuunsa entistä paremmin kantamaan ja että eivät vain halukkaitten koalition maat olisi taloudellisessa vastuussa?

Ja toinen kysymys: kun Ukrainalla on niin vahvaa osaamista sekä drooneista että droonipuolustuksesta, elektronisesta sodankäynnistä, niin onko se näissä koulutustilaisuuksissa vai joissain muissa yhteyksissä, missä Suomi saa kaiken sen mahdollisen opin? Olemmehan samalla puolella.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hanna Holopainen, olkaa hyvä.

15.05 **Hanna Holopainen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosiaan Ukraina jo viidettä vuotta taistelee paitsi oman vapautensa myös koko Euroopan vapauden puolesta, ja on todella tärkeää, että tästä salista lähtee yhtenäinen tukiviesti. Kannatan lämpimästi tähän koulutusoperaatioon mukaan lähtemistä.

Kun kävimme eduskunnan ystävyysryhmän kanssa pääsiäisen tienoilla Ukrainassa, niin selvä viesti sieltä oli se, että he toivovat tämän sotilaallisen tuen lisäksi elinkeinopolitiikan osalta yhteistyötä ja koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyötä. Heillä oli paljon sieltä sitten evästettävää meille. Miten, ministeri, näette, minkälaisia mahdollisuuksia meillä olisi yhteistyön tiivistämisessä Ukrainan kanssa myös näillä sektoreilla?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindberg, olkaa hyvä.

15.06 **Jarmo Lindberg kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Savola oivasti kuvasi tässä tämän yhteisen näkemyksen Ukrainan tukemisesta, ja olen itsekin samaa mieltä, että harvinainen tilaisuus, kun tässä varmaan lähes kaikkien kanssa olisi voinut suoraan vaihtaa puheita ja käydä pitämässä ne puheet, niin yhtenevät ovat nämä näkemykset Ukrainan tukemisesta.

On hienoa, että Suomi on sen kaltainen maa, että meillä on ollut edellytykset voimakkaasti Ukrainaa konkreettisesti tukea, neuvotellen Ukrainan kanssa niistä kyvyistä, mitä Ukraina nimenomaan tarvitsee. Kannatan lämpimästi osallistumista tähän operaatio Legioon.

Olemme kyllä toistuvissa kuulemisissa Puolustusvoimien edustajilta kuulleet, että Ukrainan kanssa tehdään ja on jo pitkään tehty hyvin läheistä yhteistyötä. Siinä mielessä kysyisin ministeriltä oikeastaan aikaisempien edustajien jatkona tässä, eikä pelkästään droonien osalta, miten voisi kiteyttää sen, minkä luonteista nyt sitten on se Ukrainan kanssa tehtävä sotilaallinen yhteistyö. Missä mennään tällä hetkellä? Tiedän, että on paljon sellaista, mitä [Puhemies koputtaa] ei välttämättä haluta tuoda kaikille julkisuuteen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

15.07 **Tomi Immonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen reserviläisten osallistuminen tuolla Puolassa toteutettavaan operaatio Legioon luo meille tärkeitä valmiuksia näihin kansainvälisiin tehtäviin, varsinkin reserviläisille, ja nämä kansainväliset tehtävät tulevat vain kasvamaan jatkuvasti. Palkattu henkilöstö yksinkertaisesti ei riitä. Tämä on sitä vastavuoroista tietojenvaihtoa, jota monet muutkin Nato-maat tekevät tällä hetkellä, ja esimerkiksi Baltiassa ihan kuukausittain säännöllisellä perusteella. Iranin sodan myötä myös monet muutkin, eli Persianlahden maat, ovat tehneet yhteistyötä ja pyytäneet asiantuntijoita Ukrainasta asti. Ukrainalla on kokenein ja tehokkain armeija tällä hetkellä Euroopassa. Tänäänkin he saavat sellaisia kokemuksia, joita Suomessa me tarvitsemme huomenna. Näistä kokemuksistaan maksaa Ukraina kallista hintaa sekä siviileinä että sotilasuhreina. Itse asiassa me olisimme tarvinneet kokemuksia myös jo viime perjantaina, kun me opettelemme paremmin varoittamaan kansalaisiamme ja viranomaiset kehittävät omaa yhteistyötään. Siksi tämä yhteistyö Ukrainan kanssa on erittäin tervetullutta meille kaikille.

Kysyisin ministeriltä: millä tavalla tämän yhteistyön lisäksi Ukrainan kanssa voitaisiin kehittää yhteistyötä [Puhemies koputtaa] myöskin naisten maanpuolustuksen osalta, koska siellä naisia ei viedä telttoihin ja metsiin, vaan he tulevat toimeen sota-ajan olosuhteissa asutuskeskuksissa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

15.08 **Paula Werning sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kannatan myös Suomen osallistumista operaatio Legioon, mutta nostan tässä esiin selonteon kaksi erittäin rehellistä ja kriittistä kohtaa: uhka-arvion ja henkilöstön jaksamisen.

Vaikka suomalaiset sotilaat eivät toimi siellä Ukrainan maaperällä, toiminta sijoittuu Puolaan ja itäiseen Eurooppaan. Selonteossa todetaan suoraan, että henkilöstöömme koh-

distuva vakoilun ja vastavakoilun uhka on jatkuva ja korkea. Meidän on siis varmistettava, että Puolustusvoimilla on kaikki resurssit ja valmiudet suojata omia ihmisiä tältä paineelta.

Toinen seikka on tämä henkinen puoli. Kun suomalainen sotilas kouluttaa suoraan rintamalle lähteviä ukrainalaisia, syntyy riski niin sanotusta sijaistraumatisoitumisesta. Oireet voivat näkyä vasta kuukausien palveluksen jälkeen, ja meidän tehtävä on pitää huolta niistä, jotka pitävät huolta Euroopan turvallisuudesta. Tästä syystä kysyn: onhan meillä riittävä valmius vahvaan ja pitkäkestoiseen psykososiaaliseen tukeen ja seurantaan näille 40 sotilaalle ja reserviläisille, kun he palaavat sieltä kotiin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

15.10 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On aivan erinomaista, että Suomi osallistuu ihan täysillä kyvyillään ja voimillaan tähän Ukraina-operaatioon, ja ennen kaikkea äärimmäisen tärkeää on Euroopan valtioiden yhteistyö, varsinkin tänä aikana, jolloin Yhdysvaltain suhtautuminen Eurooppaan on olennaisesti muuttunut. Tosiasiahan Yhdysvaltain tilanteesta on tänä päivänä ainakin minun näkemykseni mukaan se, että ei tiedä, mitä huomenna tapahtuu — tämä päivä on ollut aina vähän yllätyksellinen, mutta huomenna voi olla jotain ihan muuta. Juuri luin lehdestä, mitä suunnitelmia mahdollisesti Yhdysvaltain presidentillä jatkossa on, mutta ne ovat vielä lehtitietoja ja arvailuja.

Tärkeää on, että pidämme yhteistyön eurooppalaisten kesken kunnossa eikä missään olosuhteissa hyväksytä Venäjän julmaa hyökkäystä naapurimaahan. Onhan jo spekuloitu silläkin, minne Venäjä seuraavaksi hyökkää. No, toivotaan, että rauha säilyisi ja että se saavutettaisiin Ukrainassa. Suomen kannalta, kuten ulkoministeri on monesti sanonut, tämä yhteistyö Ukrainan kanssa esimerkiksi puolustuskyvyn osalta droonien kehittämisessä tässä maassa on äärimmäisen tärkeää, ja pidämme sen yhteistyön lämpimänä, ja ennen kaikkea kunnioitamme demokratiaa ja oikeusvaltiota.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

15.11 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ulkoministeri Valtoselle. — On tervetullutta, että vahvistamme edelleen meidän koulutustukea Ukrainalle Puolassa annettavalla koulutuksella. Uskon, että näistä koulutustoimenpiteistä hyödymme myös itse ja saamme merkittävää kokemusta ja tietotaitoa myös siitä, mitä rintamalla tapahtuu ja miten siellä pärjätään. Olemme antaneet paljon, mutta Ukrainalla on myös paljon osaamista ja varmasti annettavaa myös meille, drooniosaamisessa ja myös tässä hälytys- ja varoitusjärjestelmässä, cell broadcast- eli pakkosyöttöjärjestelmässä. Toivon, että niitäkin kokemuksia hyödynnetään.

Edustaja Werning puolustusvaliokunnan jäsenenä nosti esille tärkeän asian, että tähän operaatioon ei kohdistu niin suoraa korkeaa uhkaa tai vaaraa kuin moneen muuhun operaatioon, mutta välillisiä uhkia kyllä. Siksi pidän tärkeänä, että veteraanikeskusasiaa viedään eteenpäin, mutta myös esimerkiksi tätä PTSD:n, posttraumaattisen stressihäiriön, rajauksen poistamista, joka on meillä hallitusohjelmaankin kirjattu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

15.12 **Juho Eerola ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On tosiaan hienoa kuulla, kuinka yksimielinen tämä sali on Ukrainan tukemisen suhteen. Jokainen täällä tuntuu ymmärtävän sen, että syyllinen tähän sotaan on Venäjä ja että niin kauan kuin Ukraina kestää, se on myös meidän kaikkien etu. Olen itse Ukrainan tukemisen vankka kannattaja, ja niin on Suomen kansakin.

Pirullisen kiusallinen asia ovat kuitenkin nämä Ukrainan droonit, joita tässä on syystäkin kehuttu mutta joita myös on harhautunut etenkin meidän Kaakkois-Suomen taivaalle ja maahankin. En ole siitä huolissani, että tämmöinen omaan otsaan kopsahtaa, mutta siitä olen huolissani, miten tämä pidemmällä tähtäimellä kenties sitten vaikuttaa suomalaisten asenteisiin, jos tätä kauemmin jatkuu. Yhä enemmän valitettavasti kuulee nykyään sellaista puhetta, että me ikään kuin ostetaan Ukrainalle näitä drooneja, jotka he sitten lähettävät tänne, ja toivoisinkin nyt meiltä kaikilta entistäkin vahvempaa viestiä tämän tuen tarpeellisuuden puolesta ja sitten myös jotain ratkaisuja siihen, että tänne harhautuneet droonit jotenkin saataisiin puhallettua sinne oikeaan osoitteeseen. [Timo Heinonen: Droonimuuria, droonimuuria!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

15.13 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Sota on kestänyt yli neljä vuotta. Ukraina lähti erittäin vaativasta, tiukasta tilanteesta liikkeelle, kysymys oli kansakunnan henkiin jäämisestä itsenäisenä valtiona. Tällä hetkellä painopiste on selvästi siirtynyt niin, että Ukrainan droonituotanto on vahvistunut — joidenkin tilastojen mukaan se on isompi kuin Venäjällä — aluevaltausten osalta painopiste on muuttunut jopa Ukrainan eduksi ja sitten jos katsotaan kansalaismielipidettä niiden tietojen valossa, mitä meillä on käytettävissä, niin Venäjällä painopiste alkaa siirtyä siihen suuntaan, että sota oli virhe ja kansalaisten kärsivällisyys alkaa täyttyä. Kysyn ministeriltä: Miten te näette kaiken tämän pohjalta mahdollisuuden rauhaan? Onko painopiste, momentum, rauhalle lähestymässä, ja mitä pitää vielä tapahtua, että Venäjä aidosti haluaa tulla neuvottelupöytään?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

15.15 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On valtavan tärkeää, että tässä epävarmuuden ja ristiriitojen maailmassa meiltä löytyy täältä salista, jossa tänäkin päivänä moni muu asia jakaa kansanedustajia, yhtenäinen tuki Ukrainalle. Miksi tämä on tärkeää? Senkin takia, että kun tämä sota on jatkunut yli neljä vuotta, niin ihmiset ovat vähän niin kuin turtuneet niihin uutisiin. Alussa, kun tämä sota alkoi ja sieltä tuli järkyttäviä tietoja — ja edelleenkin tulee — ihmiset havahtuivat siihen ja olivat huolissaan ja järkyttyneitä siitä, mitä tapahtuu, siviiliuhreista, tietenkin kaikista tappioista ja inhimillisistä kärsimyksistä, mitä sodassa tulee, mutta ihmismieli tahtoo olla sellainen, että se helposti turtuu ja se ei enää tunnu samalta. Siksi on tärkeää, että me päättäjinä emme unohda sitä, mitä siellä tapahtuu. Tämä on meidän yhteinen asia, että me puolustamme Ukrainaa. Siksi tuen voimakkaasti myös sitä, että me osallistumme tähän operaatioon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

15.16 **Mari Kaunistola kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! On tärkeää, että Suomi kantaa vastuunsa Ukrainan pitkäjänteisestä tukemisesta. Ukrainan kannalta onkin ydinasia, että sen tukijat eivät nyt väsy tai turru maan tilanteeseen.

Sodan valitettavasti pitkittyessä myös tilanteet ja koulutukselliset tarpeet muuttuvat. Koulutuksellinen tuki on yksi keskeinen osa. On tärkeää, että osallistumme vahvasti Legioon mukaan. Se on omiaan tukemaan Ukrainaa mutta myös vahva panostus ja investointi omaan turvallisuuteemme. Myös meillä on opittavaa Ukrainasta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

15.16 **Mikko Savola kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Pyrkimyksenä pitää olla rauha, ja rauhanneuvotteluita kohti on edettävä. Kysyisin ulkoministeriltä nyt, kun te olette tavannut sekä Yhdysvaltain kollegaa — Yhdysvalloilla on aivan keskeinen rooli siinä, että rauhanneuvotteluissa päästään eteenpäin — että te olette tavannut myöskin Sybihaa, ukrainalaista kollegaa, näiden keskustelujen etenemisestä. Olisi tärkeää päästä keskusteluissa eteenpäin ja samaan neuvottelupöytään, luoda kestävää rauhaa, kestävät rauhanehdot, niin että Ukraina pystyy eteenpäin menemään ja niin, että Euroopassa turvallisuus tulee myöskin jatkossa säilymään. Tämä on aivan olennainen kysymys, ja se, että rauha saadaan kestävin ehdoin, tulee myöskin meillä sitten olemaan Euroopan turvallisuusjärjestyksen vahvistaja. Kysyisinkin teiltä, arvoisa ministeri: mitä keskusteluita te olette näistä viime aikoina käyneet?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.18 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Aivan erityinen tunne on tällä hetkellä, että tässäkin salissa saavutetaan tämmöinen lähes yksimielinen mielipide tämän tärkeän asian hoitamisesta. Oikeastaan kaksi kysymystä, jotka ovat tulleet muutamaan kertaan: Toinen liittyy tähän henkilöstön jaksamiseen ja toinen sitten drooneihin, eli onko meidän syytä tarkastella tätä drooneihin liittyvää lainsäädäntöä vielä tämän kauden aikana?

Suomen osallistuminen operaatio Legioon on tässä tilanteessa johdonmukainen ja perusteltu ratkaisu. Se on konkreettinen teko, jolla vahvistamme sitoutumistamme Ukrainan ja koko Euroopan turvallisuuteen. Samalla se on selkeä investointi myös Suomen omaan turvallisuuteen. Kun Suomi osallistuu yhdessä Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Puolan kanssa Ukrainan tukemiseen, me vahvistamme alueellista turvallisuusyhteistyötä ja osoitamme, että Eurooppa seisoo yhtenäisenä vihollisen, Venäjän, aggressiota vastaan. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Valtonen, viisi minuuttia, ja sitten siirrymme puhujalistalle.

15.19 **Ulkoministeri Elina Valtonen:** Arvoisa puhemies! Kiitos laajasti tuesta tälle selonteolle ja toden totta Ukrainan tukemiselle, joka on meille erittäin tärkeätä, ei pelkästään omasta kansallisesta ja Euroopan turvallisuusintressistä käsin vaan myös kansainvälisen oikeuden puolustamisen näkökulmasta.

Tuli paljon kysymyksiä myös drooneista. Nyt on muistettava se, että nämä droonit todella liittyvät Venäjän käymään hyökkäyssotaan Ukrainassa. Ukraina ei kohdista meihin iskuja, ei kohdista meihin uhkaa. On myös todettava se, että Suomen ilmatilaa eikä maaperää käytetä myöskään droonien tai minkään muunkaan uhan kohdistamiseen esimerkiksi itänaapuriin päin. [Mika Kari: Juuri näin!]

Sitten, mitä tulee laajasti peräänkuulutettuun yhteistyöhön Ukrainan kanssa erityisesti liittyen drooneihin, sitä todella on nyt paljon käynnissä. Nostan tässä esimerkiksi tämän, mikä tälle vuodelle vielä on sovittu, 300 miljoonan lisärahoitus Ukrainan tukeen, joka käytännössä toteutetaan myös tilaamalla suoraan Suomeen puolustusteollisuudelta, jolloin saamme toisaalta sen Ukrainan tarpeen yhdistettyä meidän teolliseen intressiimme, mikä on hyvä asia. Meillä on laajemminkin puolustusteollisuudessa ja droonituotannossa suoraa yhteistyötä ukrainalaisten kanssa, koska heillä on erinomainen osaaminen toisaalta tämän valmistuksen osalta mutta myös käytännön osaamista torjunnan osalta koskien itse valmistamiaan drooneja ja toki myös niitä drooneja, joita Venäjä käyttää hyökkäyssodassaan Ukrainaa vastaan liittyen havainnointiin, liittyen koulutukseen. Sitten on tietysti erilaisia varoitusjärjestelmiä, ja näiden kaikkien osalta meillä on kanavat ja yhteydet auki Ukrainan kanssa.

Esimerkiksi edustaja Kari kysyi tästä Yhdysvaltain Ukraina-tuesta. Nyt on niin, että yli vuoden ajan käytännössä Eurooppa on kantanut tämän asiallisen rahamääräisen vastuun Ukrainan tukemisesta. Onneksi saimme muutama viikko sitten eteenpäin tämän kahden vuoden lainan 90 miljardin osalta, joka siis hyödyntää Venäjän jäädytettyjä keskuspankkivaroja, joiden kautta Ukraina on nyt saanut hyvän rahoituksellisen näkymän toisaalta puolustautumiseen mutta myös yhteiskunnan pyörittämiseen ja laajempaan resilienssiin. Se on hyvä asia. Me toivomme, että Yhdysvallat säilyttää toisaalta sen materiaalituen, jota se kykenee toimittamaan tiettyjen asejärjestelmien osalta, joita meillä Euroopassa ei tuoteta, vaikkakin pääasiassa eurooppalaisin varoin, esimerkiksi Naton PURL-ohjelman kautta toisaalta tiedustelutukea ja laajasti muutakin poliittista tukea. Toki teemme selväksi Yhdysvalloille, ja esimerkiksi huomenna meillä alkaa Naton ulkoministerikokous Helsingborgissa, jonne kollega Rubio osallistuu, ja aion kyllä kertoa siitä, että on myös Yhdysvaltain intressissä paitsi jatkaa Ukrainan tukemista myös säilyä vahvasti Euroopan takana tässä maailmanajassa, ja en usko, että siitä isompaa horjumista on tiedossakaan. [Mika Kari: Hyvä!]

Edustaja Kalmarin kysymykseen, miten Eurooppa kantaa suuremman vastuun puolustuksesta: No, tästä on tosiaan määrä puhua tuolla Nato-kokouksessa, ja Euroopan maat ovat nyt todella lisänneet merkittävästi puolustusmenojaan ja sitä kautta varautumista. Me Suomena olemme myös tähän sitoutuneet. Kiitos siitä myös koko eduskunnalle, koska tämä on pitkäaikainen hanke ja parlamentaarinen tuki tarvitaan. Nyt todella esimerkiksi tämän puolentoista prosentin laajemman turvallisuuden tavoitteen saavutamme jo, ja kun 3,5 prosenttia siinä rinnalle vaaditaan ikään kuin tähän kovaan sotilaalliseen puolustukseen, olemme hyvällä tiellä sitä kohti.

Sitten viimeisenä näistä rauhanponnisteluista: No, Suomi ehdottomasti tukee rauhaa Ukrainaan, ja teemme kaikkemme sen eteen, että siihen päästään. Nyt on kuitenkin niin, että me Suomessa ehkä ymmärrämme vielä paremmin kuin monessa muussa paikassa, että myös sillä rauhan laadulla on merkitystä, onko se kestävä, noudattaako se kansainvälistä oikeutta. Annamme kaiken osaamisemme sen saavuttamiseksi, että tähän rauhaan päästään ja laajemmin Euroopan turvallisuusjärjestystä tulevaisuudessa kunnioitetaan myös Venäjän taholta, ja Venäjä on siihen saatava mukaan. Olemme avoimia käytävälle vuoro-

puhelulle, mutta kaikista tärkeintä on se, että me koordinoimme kantamme yhdessä meidän lähimpien kumppaneiden kanssa, toisaalta liittokunnan sisällä Euroopassa ja eritoten tässä Pohjoismaat—Baltia-akselilla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos, ministeri Valtonen. — Sitten puhujalistalle. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.24 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on muuttanut Euroopan turvallisuustilannetta pysyvästi. Kyse ei ole vain Ukrainasta vaan koko Euroopan turvallisuusjärjestyksestä, kansainvälisestä oikeudesta ja siitä, millaiseen maailmaan me haluamme kuulua. Suomen turvallisuus rakentuu tänä päivänä yhä vahvemmin yhdessä muiden Euroopan maiden kanssa. Siksi on selvää, että meidän on kannettava oma vastuumme Ukrainan tukemisessa ja Euroopan puolustuksessa.

Arvoisa puhemies! Suomen osallistuminen operaatio Legioon on tässä tilanteessa johdonmukainen ja perusteltu ratkaisu. Se on konkreettinen teko, jolla vahvistamme sitoutumistamme Ukrainan ja koko Euroopan turvallisuuteen. Samalla se on myös selkeä investointi Suomen omaan turvallisuuteen. Kun Suomi osallistuu yhdessä Pohjoismaiden, Baltian maiden ja Puolan kanssa Ukrainan tukemiseen, me vahvistamme alueellista turvallisuusyhteistyötä ja osoitamme, että Eurooppa seisoo yhtenäisenä vihollisen, Venäjän, aggressiota vastaan.

Turvallisuus ei synny pelkästään puolustautumalla vaan myös tukemalla niitä, jotka puolustavat kanssamme samoja arvoja. Ukrainan kyky puolustaa itseään on suoraan yhteydessä koko Euroopan turvallisuuteen. Siksi Ukrainan puolustuksen tukeminen ei ole vain solidaarisuutta, vaan se on tärkeä strateginen välttämättömyys. Meidän osallistumisemme operaatio Legioon vahvistaa Ukrainan puolustuskykyä konkreettisesti. Samalla se vahvistaa Ukrainan neuvotteluasemaa. Yhdessä tavoiteltu kestävä ja oikeudenmukainen rauha ei synny ilman, että Ukraina pystyy puolustamaan itseään ja käymään neuvotteluja vahvasta asemasta käsin.

Arvoisa puhemies! Yksi tämän esityksen keskeisiä vahvuuksia on se, että se vastaa Ukrainan todellisiin ja muuttuviin tarpeisiin. Ukrainassa tilanne kehittyy jatkuvasti. Tämä tarkoittaa, että myös tuen on muututtava tarpeen mukaan. Operaatio Legio perustuu siihen, että koulutustuki suunnataan niihin osa-alueisiin, joita Ukraina itse pitää ajankohtaisina. Näin varmistetaan, että tuki on vaikuttavaa ja että jokaisella panoksella saavutetaan mahdollisimman suuri hyöty. Suomi ei siis ainoastaan tue Ukrainaa vaan tekee sen järkevästi, kohdennetusti, vaikuttavasti ja yhteistyössä muiden kumppaneiden kanssa.

On myös tärkeää todeta, että operaatio Legio ei tarkoita suomalaisjoukkojen lähettämistä Ukrainan alueelle. Toiminta tapahtuu EU- ja Nato-maiden alueella, pääosin Puolassa, ja se keskittyy koulutus-, tuki- ja esikuntatehtäviin. Tämä on hallittu, viisas ja turvallinen tapa osallistua Ukrainan tukemiseen samalla, kun vahvistamme kansainvälistä yhteistyötä. Suomi on jo nyt yksi Ukrainan vahvimmista tukijoista suhteessa taloutensa kokoon, ja operaatio Legioon osallistuminen jatkaa tätä linjaa. Tästä olen erityisen ylpeä. Se osoittaa, että Suomi on valmis kantamaan vastuuta myös jatkossa.

Arvoisa puhemies! Tässä ajassa turvallisuus ei synny yksin. Se rakennetaan yhdessä liittolaisten kanssa pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti. Siksi Suomen osallistuminen operaatio Legioon on oikea ratkaisu. Me emme voi tai saa väsyä tukemaan Ukrainaa. Ukrainan kohtalo vaikuttaa koko Euroopan tulevaisuuteen. Se vaikuttaa myös meidän turvallisuuteem-

me. Siksi meidän on jatkettava tätä työtä määrätietoisesti, kestävästi ja vastuullisesti. Slava Ukraini! — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hemmilä, olkaa hyvä.

15.30 **Pertti Hemmilä kok:** Herra puhemies! Ulkoministeri Valtosen täällä esittelemä valtioneuvoston selonteko Suomen osallistumisesta Ukrainaa tukevaan operaatio Legioon on osoitus siitä, että kannamme kansainvälisen vastuumme ryhdikkäästi. Me kannamme vastuumme suunnitelmallisesti ja rakentavassa yhteistyössä kumppaneidemme kanssa. Ukrainan tukeminen ei ole vain turvallisuuspoliittinen välttämättömyys, vaan se on moraalinen velvollisuutemme, joka yhdistää tätä salia yli puoluerajojen. On tärkeää, että tällaisista merkittävistä askeleista keskustellaan täällä parlamentissa avoimesti ja yhteistä säveltä etsien.

Puhemies! Suomen suunnittelema panos, enintään 40 sotilasta, Norjan johtamaan koulutusyhteistyöhön on tasapainoinen ja varmasti tarkkaan harkittu. Tämä operaatio ei luo uusia päällekkäisyyksiä, vaan se täydentää ja tukee jo käynnissä olevia kansainvälisiä ponnisteluja ja koulutusoperaatioita. Juuri tällaista koordinaatiota ja resurssien viisasta kohdentamista Eurooppa tällä hetkellä tarvitsee. Meidän on varmistettava, että jokainen euro ja jokainen työtunti tuottaa parhaan mahdollisen hyödyn Ukrainan puolustustaistelulle. Puolassa annettava koulutus on turvallinen, tehokas ja käytännönläheinen tapa viedä suomalaista huippuosaamista sinne, missä sitä eniten tarvitaan.

Herra puhemies! Suomalaisen asevelvollisuusjärjestelmän ja reservin koulutusjärjestelmän taso on maailmanluokkaa. Meillä on pitkä kokemus siitä, miten siviilitaustaisista kansalaisista koulutetaan lyhyessä ajassa erittäin suorituskykyisiä, motivoituneita ja taktisesti taitavia sotilaita. Tämä on juuri sitä erityisosaamista, jota voimme ja jota meidän pitää tarjota ukrainalaisille kumppaneillemme. Kouluttamalla ukrainalaisia joukkoja emme ainoastaan vahvista heidän puolustuskykyään, vaan rakennamme samalla pitkäikäistä luottamusta ja yhteistoimintakykyä Pohjoismaiden ja muun Euroopan liittolaistemme kanssa.

Arvoisa puhemies! Tämä selonteko on vahva viesti siitä, että Suomi ei vetäydy syrjään vaan on mukana vahvasti rakentamassa vakaampaa ja turvallisempaa Eurooppaa. Kun toimimme yhdessä rintamassa määrätietoisesti ja rakentavassa hengessä, osoitamme sekä Ukrainalle että koko maailmalle, että vapaiden demokratioiden tahto on murtumaton. Tältä pohjalta toivon asialle ripeää ja yksituumaista käsittelyä valiokunnassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

15.34 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa puhemies! Ukrainan sota on osoittautunut kulutussodaksi. Ajatukset siitä, että sodat nykyaikana käytäisiin pelkästään ilmasotana ja ne kestäisivät joitakin päiviä tai viikkoja, ovat osoittautuneet tämän sodan myötä vääriksi arvioiksi. Taloudelliset voimavarat tämmöisessä kulutussodassa ovat aivan keskeisiä, ja taloudellisiin voimavaroihin liittyy tietysti se tuki, mitä muut maat voivat Ukrainalle antaa. Siksi tämän tuen jatkuminen myös koulutuksen kautta on tärkeää.

Muistan, kun muutama vuosi sitten keskusteltiin, onko mielekästä antaa koulutusta ja hävittäjäkoneita Ukrainalle käyttöön, koska ajateltiin, että ne tulevat liian myöhään. Ne eivät tulleet liian myöhään. Ukrainan resilienssi on poikkeuksellista, ja siihen liittyy tietysti

se tosiasia, että puolustajalla yleensä on henkinen yliote. Taistelun vahvuus on kovempi, koska omaa itsenäisyyttä, omaa isänmaata, puolustetaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kokko, olkaa hyvä.

15.35 **Jani Kokko sd:** Arvoisa puhemies! Täytyy itsekin kiittää kollegoita erinomaisista puheenvuoroista ja tästä yksituumaisuudesta. Ainoa asia, mikä itselläni tässä keskustelussa on särähtänyt hieman korvaan... Toivoisi, että me emme syyllistyisi täälläkään historiattomuuteen siinä, kuinka monta vuotta tämä sota on kestänyt. Ymmärrän hyvin, että laajamittainen hyökkäyssota alkoi vasta 22, mutta sillä tuskin on merkitystä ukrainalaisille, jotka ovat helmikuusta 2014 asti taistelleet Venäjän hyökkäystä vastaan, jolloin Venäjä kansainvälisen oikeuden vastaisesti aneksoi Krimin ja käynnisti sotilasoperaation Itä-Ukrainassa pudottaen muun muassa omalla ilmapuolustuskalustollaan alankomaisen lentokoneen ja tappaen tälläkin merkittävän määrän siviilejä. Siinä mielessä ehkä toivoisin, että muistaisimme aina puheenvuoroissamme todeta sen, että Ukraina on jo yli 12 vuotta taistellut Venäjää vastaan ja siitä syystä meidän täytyy edelleen tätä tukea vahvistaa.

Tässä muutamassa puheenvuorossa on hyvin nostettu Yhdysvallat esille, erityisesti se, että he ovat tämän nykyisen presidentin kaudella vetäytyneet suorasta Ukrainan tuesta ja haluavat enemmän tällaista taloudellista hyötyä itselleen. Se, kuinka paljon sitten eurooppalaiset osallistuvat Yhdysvaltojen puolustusteollisuuden hankintoihin, mitä Trump toivoo, on tietysti aina poliittinen kysymys mutta ei poista sitä Euroopan vastuuta oman maanosansa turvaamisesta. Mutta kyllä tässä Ukraina-kysymyksessä olisi tärkeää Yhdysvalloille pystyä osoittamaan se, että he oikeasti tarvitsevat liittolaisia ja Euroopassa on kykeneviä liittolaisia, jotka jakavat ainakin osan niistä arvoista, mitä Yhdysvallat ainakin entisaikaan on edustanut.

Jos katsoo vaikka tilannetta Hormuzinsalmella tällä hetkellä, niin kyllähän siellä Yhdysvallat nimenomaan kaipaisi niiden liittolaisten apua siinä operaatiossa, mitä he siellä tekevät, mutta sekään ei voi olla sellaista, että Yhdysvallat ehdoin tahdoin määrää, komentelee, vaan sen on otettava huomioon se, että Euroopassa on omanarvontuntoisia liittolaisia, jotka eivät ole mitään heittopusseja ja jotka suhtautuvat tällaisiin operaatioihin suurella vakavuudella. Ottaen vielä huomioon sen, kuinka paljon meidän resursseja on sidottu tällä hetkellä Ukrainan tukemiseen Euroopassa, olisi toivottavaa, että amerikkalaisille päättäjille saataisiin vietyä tätä viestiä eteenpäin, että jos he haluavat eurooppalaisten liittolaisten tukea Hormuzinsalmella tällä hetkellä, niin olisi syytä osoittaa solidaarisuutta myös Eurooppaan, ehkä nyt tällä hetkellä nimenomaan Ukrainan tukemisen suhteen mutta sitten myös amerikkalaisjoukkojen sijoittelussa Eurooppaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Werning, olkaa hyvä.

15.38 **Paula Werning sd:** Arvoisa puhemies! Kun sota Ukrainassa jatkuu jo viidettä vuotta, meiltä kumppanimailta vaaditaan ennen kaikkea kestävyyttä, periaatteellisuutta ja kykyä mukautua. Venäjä laskee strategiansa sen varaan, että länsi väistyy ja liittolaisten rintama rakoilee. Siksi tämä valtioneuvoston selonteko ja siirtyminen uuteen operaatio Legioon on äärimmäisen tärkeä ja oikea-aikainen viesti. Suomi ei väisty, me emme katso sivusta, vaan Suomi kantaa vastuun Euroopan yhteisestä turvallisuudesta.

Ukrainan tarpeet taistelukentillä muuttuvat jatkuvasti, ja meidän on pystyttävä vastaamaan niihin joustavasti. Siirtymällä tähän Norjan johtamaan operaatioon tarjoamme yksittäisten, lyhyiden kurssien sijaan pitkäjänteistä ja laadukasta koulutusta Puolassa sijaitsevassa pysyvässä tukikohdassa. Enintään 40 sotilaan ja reserviläisen panoksemme esikunta- ja koulutustehtävissä on kokoamme suurempi signaali siitä, että seisomme väkevästi Ukrainan tukena, aina oikeudenmukaiseen rauhaan saakka. Samalla oma puolustuskykymme vahvistuu niillä arvokkailla opeilla, joita suomalaiset sotilaat sieltä mukanaan kotiansa tuovat.

Arvoisa puhemies! Kun nämä operaatioon liittyvät uudet uhat ja poikkeukselliset inhimilliset riskit tiedetään jo etukäteen, eduskunnan on voitava luottaa siihen, että suojatoimet ovat myös samalla tasolla. Me emme voi lähettää joukkojamme Puolaan pelkällä ajatuksella, että kaikki sujuu varmasti hyvin. Puolustusvaliokunnan ja ulkoasiainvaliokunnan on jatkokäsittelyssä varmistettava, että meillä on käytössämme moderneimmat vastatiedustelun työkalut ja riittävä suojaus kaikissa olosuhteissa. Turvallisuudesta emme tingi tuumaakaan.

Yhtä lailla painoarvoa on annettava sille, mitä tapahtuu komennuksen jälkeen. Kriisinhallintaveteraanien tukijärjestelmät ovat Suomessa kehittyneet, ja tämänkin operaation näkökulmasta nämä tukijärjestelmät ovat välttämättömiä. Koska henkinen kuormitus on taistelukentän läheisyyden ja sotaa käyvien joukkojen kohtaamisen vuoksi poikkeuksellista, kotiutumisen yhteydessä tarvittavan tuen on oltava automaattista, ei vain pyydettäessä saatavaa. Seurannan on jatkuttava tiiviinä kuukausia, jotta kukaan ei jää yksin mahdollisten traumatisoitumisesta aiheutuneiden viivästyneiden oireiden kanssa.

Arvoisa puhemies! Tämä selonteko ansaitsee laajan hyväksynnän, sillä se osoittaa Suomen kantavan vastuutaan silloin kun Euroopan turvallisuudesta pelataan isoilla panoksilla. Samalla me täällä salissa asetamme puolustushallinnolle tiukan velvoitteen: pidetään huolta omistamme, kun he pitävät huolta meidän kaikkien turvallisuudesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

15.41 **Mikko Savola kesk:** Herra puhemies! Hyvä keskustelu: erinomainen, yksimielinen tuki Ukrainalle tässä keskustelussa, koulutustuki luonnollisesti keskiössä, niin kuin tähän mietintöön kuuluu. On ollut ilo huomata, että tässä on vahva yhteisymmärrys myös siitä, että kun me tarjoamme tiettyjä oppeja, niin meillä on paljon saavutettavaa myös sieltä Ukrainasta, erityisesti tässä droonikyvyssä. Tuen jatko kaikilla tasoilla on aivan keskeistä.

Tässä oikeastaan edustaja Werning aloitti minun mielestäni hyvin keskustelun henkilöstön asemaan liittyen. Tämä koulutusoperaatiohan on Puolan puolella, eli tehtäköön se selväksi, että suomalaisia ei lähetetä Ukrainan rintamalle, vaan kouluttamaan Puolaan tähän norjalaisten johtamaan operaatioon. Se vaatii riittävät resurssit, palvelussuhteen ehtojen pitää olla kunnossa ja tästä jaksamisesta, joka sotilaitten turvallisuuteenkin liittyy, on kyllä kannettava huolta, ja mehän puolustusvaliokunnassa aina tähänkin kantaa otamme.

Edustaja Heinonen nosti tämän kriisinhallintaveteraanien aseman, ja nyt kun ministeri Rydman on siellä aitiossa, niin tämähän liittyy ennen kaikkea sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan. Me olemme puolustusvaliokunnasta tätä useaan kertaan nostaneet esiin, se on teillä hallitusohjelmaan kirjattu asia. Kyllä se vahva toive olisi, että te vielä tällä vaalikaudella saisitte tätä Kriisinhallintakeskus-asiaa vietyä eteenpäin niin, että ne riittävät

palvelut tulisivat keskitetysti niille kriisinhallintaoperaatioissa olleille suomalaissotilaille, jotka ovat siellä henkisiä ja fyysisiä vammoja saaneet.

Kaiken kaikkiaan näistä henkisistä vammoista sekä fyysisistäkin vammoista on kyllä huolehdittava ei pelkästään näitten suomalaisten sotilaitten osalta vaan jatkossa ja paljon pidemmällä aikajänteellä myös ukrainalaisten osalta. Puolitoista vuotta sitten pääsin Kiovassa vierailemaan sotavammasairaalassa, ja on aivan selvä asia, että nämä ongelmat tulevat koko Euroopassa kertaantumaan jatkossa. Meillä on siihen olemassa olevaa osaamista, jolla voisimme auttaa ukrainalaisia, ja meidän tulisi sitä aktiivisesti pystyä myöskin tarjoamaan tältä osin.

Mutta teihin vetoan, edustaja Rydman, että tämän kriisinhallintaveteraanien asian saisitte nyt vihdoin eteenpäin nimenomaan siellä teidän hallinnonalallanne ja teidän ministeriössänne. Puolustusministeriö tätä ei hoida, vaan sen hoitaa sosiaali- ja terveysministeriö, joten tämä olisi teidän kauttanne saatava nyt pikaisesti eteenpäin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kari, olkaa hyvä.

15.44 **Mika Kari sd:** Arvoisa herra puhemies! — Tuossa aikaisemmin huomioni oli rouva ulkoministerissä. — Jatkan oikeastaan vähän tästä samasta teemasta lyhyesti. Aikaisemmassa puheenvuorossa viittasin Yhdysvaltain tukeen, joka on ollut, voiko sanoa, tauolla, toivottavasti vain tauolla, ja siihen, minkätyyppisiä oraita tässä on. Oli kannustavaa kuulla, että tässä on kuitenkin pientä liikettä, toivon mukaan voimistuvampaan Yhdysvaltain tukeen ja kiinnostukseen Ukrainan kriisin ja kaikkien muiden kriisien keskellä, joihinka Yhdysvallat on ajautunut.

Tässä oli tarkoitus ottaa sama asia esiin kuin edustaja Savola liittyen tähän Kriisinhallintakeskukseen ja kriisinhallintaveteraanityöhön. Edustaja Savolan kanssa olemme pitkään olleet puolustusvaliokunnassa ja valiokunnan eri lausunnoissa ja mietinnöissä tuoneet esiin kriisinhallintaoperaatioon ja kansainvälisiin tehtäviin liittyviä riskejä, riskejä vammautumiseen ja jopa hengenmenetykseen, joka vaarallisissa operaatioissa on isona riskinä. Tässä riskejä arvioidaan hieman pienemmiksi, koska kyseessä on toisentyyppinen tehtävä. Ja niin kuin on hyvä tuoda esiin, kyse ei ole myöskään sotilaallisesta osallistumisesta sotaan, vaan tässä tapauksessa autetaan ja opastetaan, koulutetaan henkilöitä, jotka omaa maataan puolustavat.

Tässä joka kerta, kun näiden asioiden äärelle valiokunnassa ja täällä salissa keskitytään, tulee aina esiin myös tämä Euroopan oma sitoutuminen Ukraina-tukeen. Täällä on tulossa vaaleja suurissa eurooppalaisissa maissa, joissa on valtavirtoja, jotka eivät ole niin kiinnostuneita Ukraina-tuesta. Muun muassa poliittisen äärioikeiston nousu selkeästi Euroopassa voi eri tutkimusten ja arvioiden mukaan leikata Ukraina-tukea suurelta osin. Miten vielä, rouva ulkoministeri, näette tämän Euroopan oman sitoutumisen Ukraina-tukeen? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ulkoministeri Valtonen, kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

15.46 **Ulkoministeri Elina Valtonen:** Arvoisa puhemies! On todella näin, että Euroopan sisällä sinänsä tähänkin asti tuen taso Ukrainalle on vaihdellut, mutta näkisin tämän itse positiivisen kautta niin, että viimeisen vähän reilun neljän vuoden aikana lähes koko Euroo-

pan unioni kuitenkin hyvin pitkälti konsensusperiaatetta noudattaen on saanut erittäin merkittäviä tukikokonaisuuksia läpi sekä kansallisesti että Euroopan unionin tasolla Ukrainalle ja vastaavasti pyörittänyt erittäin merkittävää pakoteohjelmaa. Tällä on erittäin suuri merkitys nyt myös sille, että Venäjän talous on vaikeuksissa ja Venäjän johdolla on selvästi painetta selittää kansalleen, minkä takia tilanne on sellainen, että se alkaa tuntua nyt jo suurissa kaupungeissakin Venäjällä. Toivottavasti tämä johtaisi siihen, että olisimme siinä tilanteessa, että Venäjälläkin olisi aitoa halua neuvotella nyt rauhasta, sodan päättämisestä, ja todella niin, että myös Venäjällä olisi näkemys siitä, miten tämä kannattaisi lopettaa pysyvästi niin, että kunnioittaisimme kansainvälistä oikeutta.

Eli tässä on tämä kokonaisuus, ja on todella niin, että meidän pitää Euroopassa — ja näin toimimme kaiken aikaa sekä kokouksissa kahdenvälisesti että myös median kautta — tuoda esille Ukrainan tukemisen tärkeyttä, minkä takia se on relevanttia, ei pelkästään Ukrainan olemassaololle ja menestykselle tulevaisuudessa vaan koko Euroopan vapaudelle. Niin kuin olemme viime aikoina nähneet, ei sota ole pelkästään sitä, mitä tapahtuu perinteisesti rintamalla. Ei se ole pelkästään maavoimien välistä mittelöä, vaan sota voi ulottua erityisesti esimerkiksi hybridivaikuttamisen kautta hyvin kauas ja syvällekin Eurooppaan ja koskee siten meitä kaikkia.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till utrikesutskottet, som försvarsutskottet ska lämna utlåtande till.